

## DAFTAR ISI

|                                                             |    |
|-------------------------------------------------------------|----|
| LEMBAR PENGESAHAN .....                                     | 2  |
| LEMBAR PERNYATAAN .....                                     | 3  |
| KATA PENGANTAR .....                                        | 4  |
| DAFTAR ISI.....                                             | 5  |
| ABSTRAK .....                                               | 8  |
| BAB I PENDAHULUAN .....                                     | 10 |
| 1.1    LATAR BELAKANG MASALAH .....                         | 10 |
| 1.2    IDENTIFIKASI PERMASALAHAN.....                       | 12 |
| 1.3    RUMUSAN MASALAH .....                                | 12 |
| 1.4    TUJUAN PERANCANGAN .....                             | 13 |
| 1.5    RUANG LINGKUP .....                                  | 13 |
| 1.6    METODOLOGI PENELITIAN .....                          | 14 |
| 1.7    ANALISIS DATA.....                                   | 15 |
| 1.8    KERANGKA PENELITIAN .....                            | 16 |
| BAB II LANDASAN TEORI .....                                 | 17 |
| 2.1    DESAIN KOMUNIKASI VISUAL .....                       | 17 |
| 2.1.1    ILUSTRASI .....                                    | 17 |
| 2.1.2    WARNA.....                                         | 17 |
| 2.1.3    TIPOGRAFI.....                                     | 18 |
| 2.1.4    TATA LETAK.....                                    | 18 |
| 2.2    PERANCANGAN .....                                    | 19 |
| 2.3    KOMIK .....                                          | 19 |
| 2.3.1    PANEL.....                                         | 20 |
| 2.3.2    CITRA.....                                         | 20 |
| 2.3.3    BALON KATA.....                                    | 20 |
| 2.3.4    EFEK SUARA .....                                   | 21 |
| 2.3.5    ALUR.....                                          | 21 |
| 2.3.6    STORYTELLING.....                                  | 21 |
| 2.3.7    PERANCANGAN KOMIK .....                            | 22 |
| 2.4    BUKU .....                                           | 22 |
| 2.5    TAHAPAN DAN JENIS BACAAN ANAK BERDASARKAN USIA ..... | 23 |
| 2.5.1    TAHAPAN PERKEMBANGAN MEMBACA ANAK .....            | 23 |
| 2.5.2    JENIS BACAAN YANG SESUAI DENGAN USIA.....          | 24 |

|         |                                                                                      |    |
|---------|--------------------------------------------------------------------------------------|----|
| 2.5.3   | KETERKAITAN BACAAN DENGAN PERKEMBANGAN KOGNITIF DAN EMOSIONAL .....                  | 25 |
| 2.6     | MEDIA PEMBELAJARAN EDUKASI.....                                                      | 26 |
| 2.6.1   | MEDIA AUDIO.....                                                                     | 26 |
| 2.6.2   | MEDIA VISUAL .....                                                                   | 26 |
| 2.6.3   | MEDIA AUDIO-VISUAL GERAK.....                                                        | 27 |
| 2.7     | KEPERCAYAAN DIRI.....                                                                | 27 |
| 2.8     | PENDIDIKAN DAN PENGEMBANGAN ANAK USIA SEKOLAH DASAR .....                            | 27 |
| 2.9     | PSIKOLOGIS ANAK USIA SEKOLAH DASAR .....                                             | 28 |
| 2.10    | PERUNDUNGAN .....                                                                    | 29 |
| 2.10.1  | PERUNDUNGAN FISIK .....                                                              | 30 |
| 2.10.2  | PERUNDUNGAN VERBAL .....                                                             | 31 |
| 2.10.3  | PERUNDUNGAN SOSIAL .....                                                             | 31 |
| 2.10.4  | CYBERBULLYING .....                                                                  | 31 |
| 2.11    | HUBUNGAN ANTARTEORI DALAM PROSES PERANCANGAN.....                                    | 32 |
| 2.11.1  | PSIKOLOGI ANAK DALAM PERANCANGAN .....                                               | 32 |
| 2.11.2  | DESAIN KOMUNIKASI VISUAL (DKV) .....                                                 | 32 |
| 2.11.3  | PRINSIP VISUAL DALAM PERANCANGAN KOMIK.....                                          | 33 |
| 2.11.4  | INTEGRASI TEORI PSIKOLOGI ANAK, DKV, DAN PRINSIP VISUAL DALAM PERANCANGAN KOMIK..... | 33 |
| 2.12    | KERANGKA TEORITIS.....                                                               | 34 |
| BAB III | DATA ANALISIS .....                                                                  | 35 |
| 3.1     | DATA.....                                                                            | 35 |
| 3.1.1   | DATA PEMBERI PROYEK .....                                                            | 35 |
| 3.1.2   | TEMPAT PENGAMBILAN DATA.....                                                         | 37 |
| 3.1.3   | DATA KOMUNITAS.....                                                                  | 39 |
| 3.2     | DATA OBJEK PENELITIAN .....                                                          | 39 |
| 3.2.1   | PERUNDUNGAN .....                                                                    | 39 |
| 3.3     | DATA KHALAYAK SASARAN.....                                                           | 40 |
| 3.3.1   | SEGMENTASI DEMOGRAFIS .....                                                          | 41 |
| 3.3.2   | SEGMENTASI PSIKOGRAFIS.....                                                          | 41 |
| 3.3.3   | SEGMENTASI GEOGRAFIS .....                                                           | 41 |
| 3.4     | DATA OBSERVASI.....                                                                  | 41 |
| 3.5     | DATA WAWANCARA .....                                                                 | 44 |
| 3.6     | DATA MEDIA SEJENIS.....                                                              | 46 |
| 3.6.1   | NO BULLYING .....                                                                    | 46 |
| 3.6.2   | BULLYING .....                                                                       | 47 |

|                                           |                               |    |
|-------------------------------------------|-------------------------------|----|
| 3.6.3                                     | AYO LAWAN SI BULLY .....      | 48 |
| 3.7                                       | ANALISIS PROYEK SEJENIS.....  | 49 |
| 3.8                                       | ANALISIS MATRIKS VISUAL ..... | 53 |
| BAB IV KONSEP DAN HASIL PERANCANGAN ..... |                               | 55 |
| 4.1                                       | KONSEP PESAN.....             | 55 |
| 4.1.1                                     | ALUR CERITA SINGKAT .....     | 55 |
| 4.2                                       | KONSEP KREATIF .....          | 56 |
| 4.3                                       | KONSEP MEDIA .....            | 56 |
| 4.3.1                                     | MEDIA UTAMA .....             | 56 |
| 4.3.2                                     | MEDIA PENDUKUNG.....          | 56 |
| 4.4                                       | KONSEP VISUAL.....            | 57 |
| 4.4.1                                     | ILUSTRASI .....               | 57 |
| 4.4.2                                     | WARNA.....                    | 57 |
| 4.4.3                                     | TIPOGRAFI.....                | 59 |
| 4.5                                       | KONSEP KOMUNIKASI.....        | 60 |
| 4.6                                       | ANALISIS SWOT .....           | 61 |
| 4.7                                       | HASIL PERANCANGAN .....       | 62 |
| 4.7.1                                     | DESAIN KARAKTER .....         | 62 |
| 4.7.2                                     | DESAIN COVER .....            | 62 |
| 4.7.3                                     | DESAIN LAYOUT.....            | 63 |
| 4.7.4                                     | SKETSA DAN PROSES KERJA.....  | 63 |
| 4.7.5                                     | MEDIA PENDUKUNG.....          | 64 |
| BAB 5 .....                               |                               | 67 |
| 5.1                                       | KESIMPULAN.....               | 67 |
| 5.2                                       | SARAN .....                   | 67 |
| DAFTAR PUSTAKA .....                      |                               | 68 |